

ส่วนที่สุค

สำเนา

บันทึกข้อความ

ห้องอธิบดีกรมป่าไม้
วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๑
วันที่ ๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๑
เวลา.....

ส่วนราชการ สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ ส่วนจัดการสิทธิการใช้ที่ดินป่าไม้ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ ต่อ ๕๗๕๕

ที่ ทส.๑๖๐๓.๓/๕๗๖๙ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง...สรุปสาระสำคัญการแถลงผลการดำเนินงานของคณะทำงานพิจารณาแนวทางการปฏิบัติตามแผนการ
จัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ ในการนำกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยทำกินใน
พื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ไปสู่การปฏิบัติ

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

เรื่องเดิม

๑. คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบกรอบมาตรการแก้ไข ปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยกรอบมาตรการฯ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ มีการแบ่งกลุ่มมาตรการออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑) ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๓,๔,๕ ก่อนมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑ มาตรการ คือ การอนุญาต ตามกฎหมาย โดยโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

๒) ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๓,๔,๕ หลังมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑ ถึง คำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรการ คือ อนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกินแบบแปลงรวมโดยออกแบบการใช้ พื้นที่ร่วมกันระหว่างชุมชนและหน่วยงานรัฐ โดยชุมชนต้องดูแลรักษาและใช้ประโยชน์พื้นที่ในลักษณะที่เกื้อกูล ต่อการอนุรักษ์ ตามที่กำหนดร่วมกัน และให้ปลูกป่าเศรษฐกิจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่

๓) ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๑,๒ ก่อนมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑ มาตรการ คือ จัดระเบียบ การใช้ที่ดินทำกินและรับรองการอยู่อาศัยทำกินในลักษณะแปลงรวม กำกับควบคุมจัดการการใช้ที่ดินและป่าไม้ ภายใต้การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนห้ามบุกรุกขยายพื้นที่ ส่งเสริมราษฎรปลูกป่า ๓ อย่าง หรือจัดทำพื้นที่ พื้นฟูสภาพป่าในรูปแบบการมีส่วนร่วม ร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ พร้อมทั้งใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคุม ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการชะล้างพังทลาย

๔) ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๑,๒ หลังมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑ ถึง คำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ มาตรการ คือ ดำเนินการวางแผนร่วมกับราษฎรและกรรมการหมู่บ้านประชาคม/ ออกแบบ/คัดเลือกพันธุ์ไม้ตามแนวพระราชดำริปลูกป่า ๓ อย่าง เพื่อฟื้นฟูสภาพป่า โดยกรมป่าไม้จัดหาพันธุ์ไม้ ราษฎรเป็นผู้ดูแลต้นไม้ที่กรมป่าไม้ปลูก ราษฎรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินในระหว่างแถวของต้นไม้ได้ ราษฎรจะได้รับประโยชน์จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากต้นไม้ที่ปลูกและพืชพื้นล่างด้วย

ในการนำกรอบมาตรการฯ ไปสู่การปฏิบัติ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้ดำเนินการภายใต้ “แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่” ซึ่งจะดำเนินการในพื้นที่ ระดับหมู่บ้าน

การดำเนินงาน

๒. กรมป่าไม้ได้มีคำสั่ง ที่ ๓๖๒๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่งตั้งคณะทำงาน พิจารณาแนวทางการปฏิบัติตามแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ขึ้น เพื่อพิจารณาแนวทางการ ปฏิบัติตามแผนการจัดการฯ ดังกล่าว โดยคณะทำงานฯ ได้มีการประชุม ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ได้ร่วมกันกำหนดแนวทางการปฏิบัติตามแผนการจัดการฯ และเมื่อวันอังคารที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ๒...

ณ ห้องประชุม ๒ ชั้น ๒ กรมป่าไม้ ได้มีการแถลงผลการดำเนินงานของคณะทำงานฯ โดยมีอธิบดีกรมป่าไม้เป็นประธาน โดยองค์ประชุมได้มีการพิจารณาร่วมกันแล้ว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๑ แนวทางการปฏิบัติตามแผนการจัดการฯ ในการนำกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ไปสู่การปฏิบัติ

แผนการจัดการฯ จะแบ่งพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติออกเป็น ๕ กลุ่ม (๔ กลุ่ม ตามกรอบมาตรการฯ และ ๑ กลุ่ม พื้นที่ป่าที่สมบูรณ์) โดยแผนการจัดการฯ จะประกอบด้วยแผนงาน ๔ ด้าน ได้แก่

๑) ด้านการป้องกันพื้นที่ พื้นที่ป่าสมบูรณ์

- มีแผนการปฏิบัติงานในการป้องกันรักษาป่าแบบมีส่วนร่วม
- มีคำสั่งกำหนดองค์คณะปฏิบัติงาน (คณะกรรมการหมู่บ้าน + เจ้าหน้าที่ป่าไม้)
- มีตารางการปฏิบัติงาน มีการลาดตระเวน/ประชุมร่วมกัน
- มีค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการหมู่บ้าน
- พื้นที่ป่าชุมชนจะอยู่ภายใต้แผนงานด้านการป้องกันพื้นที่

๒) ด้านการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑) ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๓,๔,๕ หลังมติ ครม. ๓๐ มิ.ย.๔๑ ถึง คำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗

- อนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกินแบบแปลงรวม
- ออกแบบการใช้พื้นที่ร่วมกันระหว่างชุมชนและเจ้าหน้าที่ป่าไม้
- ปลุกป่าเศรษฐกิจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่
- ราษฎรผู้เคยใช้พื้นที่จะต้องรวมตัวกันเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์เพื่อยื่นขอ อนุญาตใช้พื้นที่

๒.๒) ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๑,๒ หลังมติ ครม. ๓๐ มิ.ย.๔๑ ถึง คำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗

- ปลุกป่า ๓ อย่าง แบบมีส่วนร่วม กรมป่าไม้ปลุก ราษฎรผู้เคยใช้พื้นที่จะเป็นผู้ช่วย งานป่าไม้ ช่วยดูแลต้นไม้ที่กรมป่าไม้ปลุก
- ราษฎรผู้ช่วยงานป่าไม้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินระหว่างแถวต้นไม้ได้ และสามารถ ขอรับประโยชน์เก็บผลผลิตที่เกิดจากต้นไม้ที่ช่วยดูแลรักษาได้

๓) ด้านการควบคุมพื้นที่

๓.๑) ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๓,๔,๕ ก่อนมติ ครม. ๓๐ มิ.ย.๔๑

- อนุญาตตามกฎหมาย ภายใต้โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

๓.๒) ชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๑,๒ ก่อนมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑

- จัดระเบียบการใช้ที่ดินทำกิน
- รับรองการอยู่อาศัยทำกินแบบแปลงรวม
- ส่งเสริมปลุกป่า ๓ อย่าง /พื้นที่ป่าแบบมีส่วนร่วม ร้อยละ ๒๐
- ใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๔) ด้านการติดตาม - ประเมินผลและระบบข้อมูล

- การดำเนินงานตามแผนการจัดการฯ ต้องมีการรวบรวมข้อมูล สำหรับใช้ในการติดตาม และประเมินผล และเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

๒.๒ กรมป่าไม้กำหนดให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่จัดทำข้อมูลขอบเขตพื้นที่และ รายละเอียดที่จะดำเนินการ แล้วเสนอร่างแผนการจัดการฯ (โดยสำนักจัดการที่ดินป่าไม้จะเป็นผู้รวบรวมและ ประมวลเรื่อง) ให้กรมป่าไม้พิจารณา

๒.๓ เมื่อกรมป่าไม้อนุมัติแผนการจัดการฯ แล้ว จะแจ้งให้สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป พร้อมทั้งแจ้งให้

๒.๓.๑ สำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานด้านการป้องกันพื้นที่ในพื้นที่ป่าสมบูรณ์

๒.๓.๒ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า (ส่วนปลูกป่าภาครัฐ) สนับสนุนการดำเนินงาน ในพื้นที่ ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑,๒ หลังมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑ ถึง คำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามแผนงานด้านการฟื้นฟู

๒.๓.๓ สำนักส่งเสริมการปลูกป่า (ส่วนปลูกป่าภาคเอกชน) สนับสนุนการดำเนินงานใน พื้นที่ ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓,๔,๕ หลังมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑ ถึง คำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามแผนงานด้านการฟื้นฟู

๒.๓.๔ สำนักจัดการที่ดินป่าไม้สนับสนุนการดำเนินงาน

๑) ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓,๔,๕ ก่อนมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑ ตามแผนงานด้านการควบคุม โดยเสนอพื้นที่เพื่อดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

๒) ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑,๒ ก่อนมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑ ตามแผนงานด้านการควบคุม โดยการจัดระเบียบการใช้ที่ดินทำกินและรับรองการอยู่อาศัยทำกินในลักษณะแปลงรวม

๒.๓.๕ สำนักโครงการพระราชดำริและกิจการพิเศษ สนับสนุนการดำเนินงานโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑,๒,๓,๔,๕ ก่อนมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑

๒.๔ เมื่อได้ดำเนินการตามกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าสงวน แห่งชาติ ภายใต้แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่แล้ว ให้แจ้งผลการดำเนินงานให้สำนักจัดการ ที่ดินป่าไม้ทราบเพื่อรวบรวมเป็นฐานข้อมูล สำหรับใช้ในการติดตามและประเมินผลต่อไป

๒.๕ กรณีภาคเอกชน ผู้ได้รับประโยชน์จากที่ดินป่าไม้ ผู้สนใจในทางธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม (CSR) และส่วนราชการอื่น มีความต้องการสนับสนุนแผนการจัดการฯ ด้านต่างๆ ให้ดำเนินการจัดทำโครงการร่วมกับกรมป่าไม้

๒.๖ กรณีชุมชนที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๓,๔,๕ หลังมติ ครม. ๓๐ มิ.ย. ๔๑ ถึง คำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ราษฎรผู้เคยใช้ที่ดินต้องรวมตัวกันเป็นวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์เพื่อยื่นขออนุญาตใช้พื้นที่ เพื่อปลูกป่าเศรษฐกิจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งมีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการ Zoning ห้ามไม่ให้หน่วยงานภาคเอกชนยื่นขอใช้ประโยชน์พื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติที่เป็นโซน C โดยวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์ถือว่าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน จึงมอบหมายให้ สำนักการอนุญาตไปดำเนินการขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

เรื่องพิจารณา

๓. สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ พิจารณาแล้ว เพื่อให้การนำกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัย ทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ไปสู่การปฏิบัติในทิศทาง เดียวกัน ทำให้การปฏิบัติงานของกรมป่าไม้ตามกรอบมาตรการฯ ประสบผลสำเร็จ จึงเห็นควรแจ้งเวียนสรุป สารสำคัญการแถลงผลการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ดังกล่าว ให้หน่วยงานในสังกัดกรมป่าไม้ทราบเพื่อ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเห็นชอบ ขอให้โปรดลงนามในหนังสือเวียน หน่วยงานในสังกัดกรมป่าไม้ ที่เสนอมาร่วมนี้

ลงนามแล้ว

(นายทองหล่อ เจริญชิงษา)

อธิบดีกรมป่าไม้

สำเนาถูกต้อง

(นางสาววราภรณ์ สาธุพันธุ์)

นักวิชาการป่าไม้ ๖

(นายธีรยุทธ สมคน)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการที่ดินป่าไม้